

आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव करणेबाबतची योजना.....

दि.०३.०७.२०१८ ते दि.३१.०७.२०२० या कालावधीतील प्रलंबित अर्जदारांना थकबाकी प्रदान करण्याकरीता निधी वितरण करणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-२०२५/प्र.क्र.७८/स्वासैक-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ३२.

दिनांक :- ०८ जुलै, २०२५.

- संदर्भ:-** १) शासन निर्णय क्रमांक निवृत्ते-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५ (२०१८)/स्वासैक-१, दि. ०३/०७/२०१८
२) शासन निर्णय क्रमांक निवृत्ते-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१, दि. ३१/०७/२०२०.
३) शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-१९१८/प्र.क्र.४०/स्वासैक-१, दि.२८/०७/२०२२.
४) शासन निर्णय क्रमांक बीयूडी -१४२२/प्र.क्र.१९७/स्वासैक-१, दि.२५/०५/२०२३.
५) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७/०४/२०२५
६) जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र./स्वासैक/कावि-११२/२०२४, दि.०२/१२/२०२४

प्रस्तावना :-

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय दिनांक ०३/०७/२०१८ अन्वये दि.२५/०६/१९७५ ते दिनांक ३१/०३/१९७७ या कालावधीत घोषित करण्यात आलेल्या आणीबाणीमध्ये ज्या आणीबाणीधारकांना बंदिवास सोसावा लागला, अशा व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव करणेबाबतचे धोरण निश्चित करण्यात आले आहे.

२. कोविड-१९ या संसर्गजन्य रोगाच्या प्रादुर्भावामुळे सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात राज्याची कर व करेत्तर उत्पन्नातील अपेक्षित महसुली घट व त्याचे राज्याच्या अर्थव्यवस्थेवर होणारे परिणाम विचारात घेवून “सन १९७५-७७ या आणीबाणीच्या कालावधीत लढा देणाऱ्या व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव करण्यासंबंधी धोरण” या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी बंद करण्याचा निर्णय संदर्भ क्र.२ येथील दिनांक ३१ जुलै, २०२० च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला.

३. आणीबाणीच्या कालावधीत लढा दिलेल्या व्यक्तींचा सन्मान/गौरव करावयाची बंद करण्यात आलेली योजना पुन्हा सुरु करण्याबाबतचा निर्णय मा.मंत्रिमंडळाने दिनांक १४ जुलै, २०२२ रोजीच्या बैठकीमध्ये घेण्यात आला. त्यानुसार संदर्भ क्र.३ येथील दि.२८/०७/२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सदर योजना दिनांक १ ऑगस्ट, २०२२ पासून नव्याने सुरु करण्यात आली. दि.०३/०७/२०१८ ते दि.३१/०७/२०२० पर्यंत (योजनेची अंमलबजावणी बंद करेपर्यंत) ज्या पात्र व्यक्तींचे अर्ज प्रलंबित राहिले अशा अर्जदारांना, त्यांच्या अर्जाच्या दिनांकापासून मानधन मंजूर करणेबाबतचा निर्णय दि.२५/०५/२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला

आहे. जिल्हाधिकारी, नागपूर यांनी नोंदविलेल्या मागणीनुसार ३२८ अर्जदारांना दि.०३/०७/२०१८ ते दि.३१/०७/२०२० या कालावधीतील थकबाकी रक्कम अदा केली असून ८२ अर्जदारांना थकबाकी अदा करणे बाकी असल्याने त्यांचेकरीता रु.२,८८,०९,३२५/- (रुपये दोन कोटी अठ्ठ्याऐंशी लक्ष एक हजार तीनशे पंचवीस फक्त) इतका निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत संदर्भ क्र.६ अन्वये विनंती केली आहे. प्राप्त मागणीच्या अनुषंगाने दि.०३/०७/२०१८ ते दि.३१/०७/२०२० या कालावधीतील थकबाकी अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय दिनांक २५/०५/२०२३ च्या शासन निर्णयातील अट क्र.६ नुसार "आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव करणेबाबत" या योजेर्तर्गत दिनांक ०३/०७/२०१८ ते दिनांक ३१/०७/२०२० पर्यंत (योजनेची अंमलबजावणी बंद करेपर्यंत) ज्या पात्र व्यक्तींचे अर्ज प्रलंबित राहिले अशा अर्जदारांना, त्यांच्या अर्जाच्या दिनांकापासून मानधन प्रदान करण्याबाबत तरतूद करण्यात आली आहे. त्यानुषंगाने जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर यांनी संदर्भ क्र.६ अन्वये नोंदविलेल्या मागणीनुसार रु.२,८८,०९,३२५/- (रुपये दोन कोटी अठ्ठ्याऐंशी लक्ष एक हजार तीनशे पंचवीस फक्त) इतका निधी खालील तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

अ. क्र.	जिल्ह्याचे नाव	लाभार्थी संख्या	मागणी करण्यात आलेली थकबाकीची रक्कम
१	नागपूर	८२	२,८८,०९,३२५/-

२. वरील तक्त्यात नमूद सर्व पात्र लाभार्थींच्या अर्जाची छाननी, लाभार्थ्यांची संख्या अचूक असल्याची तसेच मानधन थकबाकी अदा करण्याच्या कालावधीची परिगणना, अनुज्ञेय असणारी थकबाकीची रक्कमेची परिगणना करण्याची जबाबदारी जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर यांची राहिल. वितरीत करण्यात येणारी थकबाकीची रक्कम जिल्हाधिकारी नागपूर कार्यालयाने १५ दिवसात लाभार्थी यांना अदा करावी व त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.

३. वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीतून खर्च केलेल्या अनुदानाच्या रकमांचा ताळमेळ महालेखापाल-१, मुंबई/ महालेखापाल-२, नागपूर यांचेकडे विहित कालावधीत करून खर्चमेळाचा अहवाल शासनास सादर करावा.

४. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च मागणी क्र.ए-५, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ६०, इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम, १०२, सामाजिक सुरक्षा योजनेखाली निवृत्तिवेतन, (००) (०५) आणीबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणाऱ्या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य) ५० इतर खर्च (२२३५ सी २०५) या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२०२६ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर असलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून भागविण्यात यावा व त्याच लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. खर्च झालेल्या रकमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

५. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाने अनौ. संदर्भ क्र.४३५/व्यय-४, दिनांक ०४.०७.२०२५ अन्वये, दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२५०७०८१५०५३३७९०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(भाग्यश्री भाईडकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १, मुंबई.
६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र २, नागपूर.
७. विभागीय आयुक्त, नागपूर
८. जिल्हाधिकारी, नागपूर
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१०. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर.
१२. सामान्य प्रशासन विभाग, का. २५, मंत्रालय, मुंबई.
१३. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, (अर्थ संकल्प १४ / व्यय-४) मंत्रालय, मुंबई.
१४. निवड नस्ती/स्वासैक-१